

Vil vi og kan vi få oteren tilbake i Sørlandets skjærgård?

Formål:

- Restaurere naturlig skjærgårdsfauna
- Demme opp for villmink som uønsket og skadegjørende art

Viltforvalter Tor Punsvik
Fylkesmannen i Vest-Agder
Fellesmøtet for kommunal viltforvaltning i
Vest-Agder 2015

Foto: Arild Land

Oteren på Sørlandet?

- Fiskeetende mårdyr med sein reproduksjon
- Vanlig del av sørlandsfaunaen, både i skjærgården og i vassdrag, eks. Otra
- Grunnet hard jakting m.m. forsvant oteren i løpet av første halvdel av 1960 tallet
- Høye skinnpriser og «konkurrent» til fisk
- Fredet i 1972
- Kun enkeltobservasjoner meldt og bekreftet siden 1980 - trolig langtvandrende hanner

749

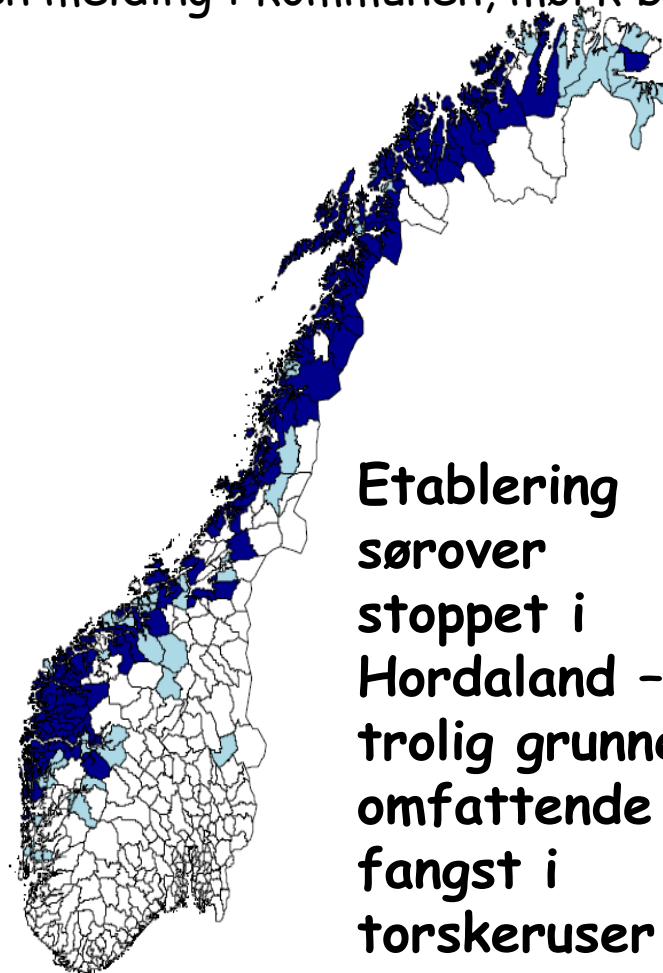
NINA Rapport

Tilstandsvurdering for forekomst av oter (*Lutra lutra*) som indikatorart i Naturindeks og anbefaling til overvåkingsmetodikk

Jiska van Dijk og Roel May

Oterens utbredelse i Norge basert på innmeldt fallvilt 1996-2010. Lys blå - en melding i kommunen, mørk blå flere

Etablering
sørover
stoppet i
Hordaland -
trolig grunnet
omfattende
fangst i
torskeruser

Villminken på Sørlandet?

- Etablert midt på 1900 tallet etter spredning fra oppdrett i Sunnhordland i 1927
- Stor trussel for sjøfuglbestander, især terner, teist, småmåker, tjuvjo og vadere
- Bekjempingsprosjekt i Mandalsskjærgården siden 2011 (SNO & Tom Udø)
- Naturlige regulanter av mink er havørn (predasjon) og oter (biotopkonkurrent)

Bakgrunn for initiativ fra Fylkesmannen i Vest-Agder:

- Avslutning av Forvaltningsplan for sjøfuglreservater og minkbekjempingsprosjekt i Mandals-skjærgården
- Minkbekjemping er ressurskrevende
- Kontakt med NINA v/ Arild Landa
- Skjærgårdsøkologiseminar 1/9-14 i Kristiansand
- Drøfting med fylkene Telemark-Hordaland
- Forprosjekt 2015 - reetablering av oter på kysten av Sør- Sørvestlandet?

2015

Kunnskapsstatus - Reetablering av oter på Sørvestlandet og Sørlandskysten

Landa, Arild
NINA
1/1/2015

Handlingsplanen kom i 2011 og mål er:

1. fjerne eller redusere bestanden av mink i prioriterte verneområder, slik at verneformålet oppfylles

2. fjerne eller redusere bestanden av mink i prioriterte leveområder for rødlistede arter utenfor verneområder

3. legge bedre til rette for at lokale initiativ lykkes i å fjerne/ redusere minkbestanden i leveområder for viktige arter for høsting, annen næring og naturopplevelse

4. skape en bedre kunnskapsplattform for tiltak mot mink, og for arbeidet mot nye fremmede skadelige arter som etablerer seg

DN-rapport 5-2011

Handlingsplan mot amerikansk
mink (*Neovison vison*)

Norsk Institutt for naturforskning`s (NINA) ansvar/ oppgaver:

- Beskrive nødvendig biologisk underlagsmateriale
- Presenterekjent kunnskap om innfangning, flytting og utsetting av oter fra internasjonale studier og ressursmiljøer
- Forutsetninger og tillatelser som må være tilfredsstillt før sentrale myndigheter aksepterer reetablering av oter
- Beskrive mest mulig presist krav til utsettingslokaliteter-gjerne basert på tidligere opptreden av oter og trusselbildet i dag (eks. omfang av og typer fiskeredskap i bruk)
- Beskrive alternativer til oppfølging og krav til registreringer ved translokering
- Angi andre forventede kostnader knyttet til reetablering-også dersom instrumentering av dyr med GPS-sendere er aktuelt

Fylkesmennenes miljøvern avdelinger

- Har ansvar for å søke fram kjent kunnskap om tidligere forekomst av oter i sine fylker, og særlig interessante vil trolig de siste forekomstene være
- Har sammen med fiskerimyndighetene ansvar for å kartlegge trusselbildet knyttet til fiskeredskap i fylket, særlig med hensyn til bruk av torskeruser
- På bakgrunn av punktene over; prioritere aktuelle områder i deres fylker for reetablering

Aktuell innsats i Vest-Agder i 2015

- Gjennom media, kommuner, eldre kjentfolk på kysten søke kunnskap om tidligere forekomster av oter i Vest-Agder - sammenstille dette til NINA
- I samarbeid med Havforskningen i Flødevigen, fiskerimyndigheter og lokale fiskerlag søke oversikt over bruk av fiskeredskap - især torskeruser
- Prioritere områder/måter det kan være aktuelt å fortsette minkbekjemping framover
- Søke aktuelle samarbeidsparter mtp. spleiselag - interimstyre for prosjekt
- Eventuelt søke tilskudd til oppstart av reetablering i 2016

Med håp om entusiasme og deltakelse!!

Takk for meg!